

	System Zarządzania Jakością		Wersja: 04
	IM - 9 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA Z MATERIAŁEM DIAGNOSTYCZNYM POBIERANYM W PRACOWNI ENDOSKOPOWEJ DZIAŁU DIAGNOSTYCZNO – LECZNICZEGO		

	Stanowisko:	Imię i nazwisko:	Data:	Podpis:
Opracował:	Pielęgniarka	Barbara Adamczyk	20.01.2020r	PIELĘGNIARKA KODOWA WŁOCŁAWIEC Dział Diagnostyczny i Leczniczy Barb. Adamczyk
Zatwierdził pod względem merytorycznym	Pielęgniarka epidemiologiczna	Renata Zdobych	03.02.2020 r.	PIELĘGNIARKA ODDZIAŁU ODDZIAŁU B... mgr Renata Zdobych specjalista piel. opieki paliatywnej specjalista piel. epidemiologicznej
Zatwierdził pod względem formalno – prawnym	Dyrektor	Sławomir Wysocki	04.02.2020 r.	REKTOR Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Chorób Płuc i Gruźlicy Włocławek Włocławek

Uwaga! Niniejszy dokument jest własnością Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Włocławku i nie może być upowszechniany ani kopiowany bez zgody Dyrektora lub Pełnomocnika ds. SZJ.

1. Cel

Prawidłowe postępowanie pielęgniarskie podczas pobierania materiału diagnostycznego.

2. Tryb postępowania

a) Materiały z Firmy OLYMPUS, odbierane z Zakładu Mikrobiologii.

- Nalepki z kodami – białe – podwójne z napisem MATERIAŁ zawierające w parach taki sam kod kreskowy i numer – służą do znakowania skierowań i pojemników lub szkiełek z materiałami tkankowymi.
- Pojemniki jednorazowe jałowe na materiały tkankowe.
- Pojemniki na odcięte szczoteczki cytologiczne.
- Szkiełka podstawowe do wykonywania wymazów cytologicznych.
- Pojemnik transportowy dla szkiełek z materiałem cytologicznym.

b) Pracownia D.D.L. Zapewnia:

- 4% Formalinę. służącą do utrwalania materiału tkankowego (wycinka) w pojemnikach jałowych jednorazowych, bezpośrednio po pobraniu od pacjenta.
- 45% Spirytus Vini służący do utrwalania odciętej szczoteczki cytologicznej w pojemnikach jednorazowych, bezpośrednio po pobraniu materiału od pacjenta i dokonaniu wymazu.
- Cytofix służący do utrwalania materiału cytologicznego na szkiełku, bezpośrednio po pobraniu od pacjenta.
- Akcesoria endoskopowe niezbędne do pobierania materiału diagnostycznego (szczypczyki biopsyjne, szczoteczki cytologiczne, igły aspiracyjne).
- Zestawy do pobierania popłuczyn oskrzelowych, odkrztuszonej wydzieliny.
- Skierowania do Zakładu Mikrobiologii tegoż szpitala - system elektroniczny ESCULAP.

c) Schemat postępowania:

- Materiał tkankowy pobrany od pacjenta z użyciem szczypiec biopsyjnych pielęgniarka umieszcza w jałowym pojemniku o odpowiedniej pojemności z utrwalaczem – 4% Formalina i niezwłocznie oznakowuje.
- Materiał cytologiczny pobrany od pacjenta z użyciem szczoteczki

System Zarządzania Jakością	IM - 9
INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA Z MATERIAŁEM DIAGNOSTYCZNYM POBIERANYM W PRACOWNI ENDOSKOPOWEJ DZIAŁU DIAGNOSTYCZNO – LECZNICZEGO	Wersja 4

cytologicznej pielęgniarka wymazuje na szkiełku podstawowym, natychmiast utrwala Cytofiksem i niezwłocznie oznakowuje.

- Szczoteczkę cytologiczną po dokonaniu wymazu pielęgniarka odcina, umieszcza w pojemniku o odpowiedniej pojemności z utrwalczem – 45% Spirytus Vini i niezwłocznie oznakowuje.
- Materiał uzyskany z pobranych popłuczyn oskrzelowych pielęgniarka zamyka i odpowiednio niezwłocznie oznakowuje, w zależności od przeznaczenia na badanie bakteriologiczne i/lub cytologiczne.
- Materiał uzyskany z odkrztuszenia bezpośrednio po badaniu pacjent odpluwa do jałowego pojemnika pielęgniarka zalewa go czystym 45% spirytusem zamyka i niezwłocznie oznakowuje, w zależności od przeznaczenia na badanie bakteriologiczne i/lub cytologiczne.
- Lekarz wystawia skierowania na badania materiału pobranego w Pracowni endoskopowej.

d) Oznakowanie materiału diagnostycznego:

- Oznakowania dokonuje pielęgniarka używając białych nalepek z kodami - tabela zbudowana z dwóch kolumn i nieskończonej ilości wierszy (patrz Tabela 1). W wierszach zamieszczone są komplementarne nalepki:
- Tabela 1.

Materiał KOD PASKOWY 34 P	Materiał KOD PASKOWY 34 M
Materiał KOD PASKOWY 35 P	Materiał KOD PASKOWY 35 M
Materiał KOD PASKOWY 36 P	Materiał KOD PASKOWY 36 M
Materiał KOD PASKOWY 37 P	Materiał KOD PASKOWY 37 M
Materiał KOD PASKOWY 38 P	Materiał KOD PASKOWY 38 M
Materiał KOD PASKOWY 39 P	Materiał KOD PASKOWY 39 M
Materiał KOD PASKOWY 40 P	Materiał KOD PASKOWY 40 M
Materiał KOD PASKOWY 41 P	Materiał KOD PASKOWY 41 M

- Do oznakowania materiału z jednego punktu/ lokalizacji używa się kompletu poziomego – pary nalepek z takim samym kodem paskowym i numerem. np.: **Materiał kod paskowy 34 P, Materiał kod paskowy 34 M**. W tym celu pielęgniarka:

System Zarządzania Jakością	IM - 9
INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA Z MATERIAŁEM DIAGNOSTYCZNYM POBIERANYM W PRACOWNI ENDOSKOPOWEJ DZIAŁU DIAGNOSTYCZNO – LECZNICZEGO	Wersja 4

- okleja MATERIAŁ DIAGNOSTYCZNY (pojemnik lub szkiełko z materiałem) nalepką z napisem **(Materiał kod paskowy 34 M)**,
- należy pamiętać, że nalepkę z numerem kodu paskowego zakończonego literą **M** naklejamy na **materiał diagnostyczny**, natomiast nalepkę z numerem kodu paskowego zakończonego literą **P** naklejamy na **papier skierowania**.
- drugą komplementarną nalepkę (taki sam numer liczbowy: **Materiał kod paskowy 34 P**) pielęgniarka nakleja na SKIEROWANIE w pozycji KOD zgodnej z liczbą porządkową, w której lekarz określił lokalizację i rodzaj znakowanego materiału i rodzaj badania.
- Bezwzględnie należy przestrzegać ZASADY PRZYNALEŻNOŚCI pary komplementarnych nalepek: dany materiał/opis na skierowaniu danego materiału. Pielęgniarka w sposób bieżący sprawdza zapis w SKIEROWANIU.
- Na szkiełku nalepkę należy nakleić po stronie przeciwnej do naniesionego materiału cytologicznego by go nie zniszczyć.
- Dla kilku szkiełek z materiałami cytologicznymi pobranymi Z JEDNEGO PUNKTU/LOKALIZACJI NARZĄDOWEJ należy wykorzystać JEDEN kod/nalepkę materiału np.: **(Materiał kod paskowy 34 M)**. Kod nakleić na odwrocie jednego ze szkiełek. Pozostałe szkiełka oznaczyć markerem, wpisując na matowej części szkiełka cyfrę odpowiadającą pozycji/liczbie porządkowej kodu na skierowaniu (odpowiednio: kod w pozycji I - wpisać cyfrę 1 na wszystkich szkiełkach Z JEDNEGO PUNKTU/LOKALIZACJI. Zgodnie z ZASADĄ PRZYNALEŻNOŚCI DRUGI KOD tak samo brzmiący: **(Materiał kod paskowy 34 P)** umieścić na skierowaniu w pozycji KOD zgodnej z liczbą porządkową, w której lekarz określił lokalizację, rodzaj znakowanego materiału i rodzaj badania.
- Wszystkie szkiełka z jednego punktu/lokalizacji narządowej umieścić w jednym, oddzielnym pojemniku transportowym dla szkiełek z materiałem cytologicznym.
- Na skierowaniu w kolumnie *rodzaj badania* dopisać ilość pobranych dla danego punktu/lokalizacji narządowej szkiełek.
- Czynności oznakowania powtórzyć dla kolejnych materiałów o wyróżnionej lokalizacji dla danego pacjenta.
- Pielęgniarka wykorzystuje tyle par nalepek ile jest pobieranych materiałów.
- Pojemnik/i z materiałem tkankowym na badanie histopatologiczne należy wypełnić Formaliną o stężeniu nie przekraczającym 5% i szczelnie zamknąć dociskając nakrywkę równomiernie na całym obwodzie.
- Pojemnik z obciętą szczoteczką cytologiczną należy wypełnić 45% Spirytusem Vini i szczelnie zamknąć dociskając nakrywkę równomiernie na całym obwodzie.
- Po zabiegu pielęgniarka sprawdza zgodność wszystkich danych pobranego materiału diagnostycznego zawartych na skierowaniu i wpisuje rodzaj oraz ilość pobranego materiału do Książki Pobranego Materiału Diagnostycznego

System Zarządzania Jakością	IM - 9
INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA Z MATERIAŁEM DIAGNOSTYCZNYM POBIERANYM W PRACOWNI ENDOSKOPOWEJ DZIAŁU DIAGNOSTYCZNO – LECZNICZEGO	Wersja 4

z zachowaniem identyfikacji pacjenta, dane te autoryzuje pieczętą z numerem prawa wykonywania zawodu i własnoręcznym podpisem.

- Niezwłocznie po pobraniu materiału diagnostycznego pielęgniarka D.D.L. transportuje do Zakładu Mikrobiologii tutejszego szpitala w oznakowanym zamkniętym pojemniku. Odbiór materiału jest potwierdzany podpisem i pieczętą przez pracownika pracowni mikrobiologii.

UWAGA!

W pracowni endoskopowej D.D.L. badania wykonywane są pojedynczo u jednego pacjenta, pobrany materiał diagnostyczny zostaje niezwłocznie przetransportowany do Zakładu Mikrobiologii. Taki model postępowania eliminuje kontakt materiału diagnostycznego od następnego pacjenta.

UWAGA ! BARDZO WAŻNE !

Nalepka z kodem na skierowaniu odpowiadająca danej lokalizacji i rodzajowi materiału/ płynów musi mieć taki sam kod i numer jak nalepka na pojemniku, w którym umieszczono dany materiał/płyn.

e) Dokumentacja:

- Książka pobrania materiału diagnostycznego.

f) Obowiązujące środki ochrony osobistej:

- jednorazowy fartuch ochronny
- jednorazowa maska ochronna,
- jednorazowe rękawice ochronne,